

MAGASIN #8 · NOVEMBER 2014
DANSK STANDARD

**vækst
+ kvalitet**

**Standarder er
også til SMV'er:**

Små og mellemstore
virksomheder deler
deres erfaringer

»Med standarden
skabte vi
det optimale
rum«

Joakim Lassen, direktør for
Design & Kommunikation, Montana

DS
DANSK STANDARD

+ KOMPAN MED 800 ANSATTE OG DEVLOOPS MED 1 ANSAT HAR BEGGE STOR GLÆDE AF STANDARDER ·
4 FOTOCASES: MONTANA, EIMEPAR, RENTEK OG GLOBAL LIGHTNING PROTECTION SERVICES · HVAD ER EN
STANDARD FOR NOGET? · DS-UNIVERSITETET · DET NYE STANDARDERNES HUS: ET EXPERIMENTARIUM FOR
STANDARDER · SOS VIKAR FIK RÅDGIVNING OM ISO 9001

»I vores optik
handler det om at
klæde de små
virksomheder på,
så de bliver bedre
til at udnytte det
potentiale, der ligger
i standarderne«

Anne Haslov Stæhr,
Dansk Standard
Foto: Tine Harden

SMV'er er Danmarks DNA

Flere undersøgelser viser, at store globale virksomheder, der arbejder aktivt med standarder, er mere produktive og bedre til at eksportere.

Men hvad med Danmarks små og mellemstore virksomheder, som kunne have lige så stor gavn af at arbejde med standarder? Bruger de overhovedet standarder? Har de tid til det? Forstår de dem? Og har standarderne en effekt på deres eksportmuligheder og produktivitet?

Dansk Standard har ikke det endegyldige svar men stiller i denne udgave af vækst+kvalitet skarpt på Danmarks største virksomhedsgruppe – SMV'erne, Danmarks DNA.

Vi møder en række SMV'er, der arbejder med standarder, og vi lader brancheorganisationerne italesætte udfordringerne og giver dig den nemme guide til at forstå, hvad en standard er.

Vi er af den overbevisning, at mange SMV'er kan have glæde af standarder, og vi har set mange

gode eksempler på det. I vores optik handler det om at klæde de små virksomheder på, så de bliver bedre til at udnytte det potentiale, der ligger i standarderne.

Derfor er vi også begejstrede for den vækstpakke, som regeringen og Venstre præsenterede i forsommeren, der bl.a. har til hensigt at gøre det nemmere for smv'er at få glæde af standarder, og hvor Dansk Standard spiller en aktiv rolle.

Standardernes Hus

Formidling af standarder er dog ikke blot vigtigt, når det gælder små og mellemstore virksomheder. Formidling er vigtigt over for alle vores interessenter. Derfor er Dansk Standard flyttet ind i en ny ramme i Nordhavn, Standardernes Hus, hvor vi i tæt samarbejde med Experimentarium er i gang med at udvikle et særligt experimentarium for standarder.

I Standardernes Hus vil vi gennem vores kommende experimentarium udbrede kendskabet til standarder og miljømærker, så de synliggøres og konkretiseres for omverdenen på en ny måde.

Vi glæder os meget til at byde dig velkommen i Standardernes Hus.

Anne Hasløv Stæhr
Adm. direktør, Dansk Standard

Kompan med 800 ansatte:

»Standarderne dokumenterer vores produkters sikkerhed«

Devloops med 1 ansat:

»Standard fjerner de grimme overraskelser undervejs«

Udgivet af:
Dansk Standard
Göteborg Plads 1
2150 Nordhavn
www.ds.dk

Ansvarshavende red.:
Jens Heiede
Redaktion:
Lane Markholt-Hansen
Helle Pryds Bruun
Hanne Dyrmann
Korrektur: Helen Købke
Ulrik Poss
Layout: Søren Damstedt,
Trefold
Forside: Joakim Lassen,
© Peter Helles Eriksen
Oplag: 3.000 eksemplarer

Hvad er en standard for noget?

Hvornår er en
cykelhjelm sikker nok?
Standarderne giver
svar på mange flere
ting, end de fleste
er klar over.

DS-Universitetet:

»Det svarer jo ikke ligefrem til skønlitteratur«

**vækst
+ kvalitet**

26

30

38

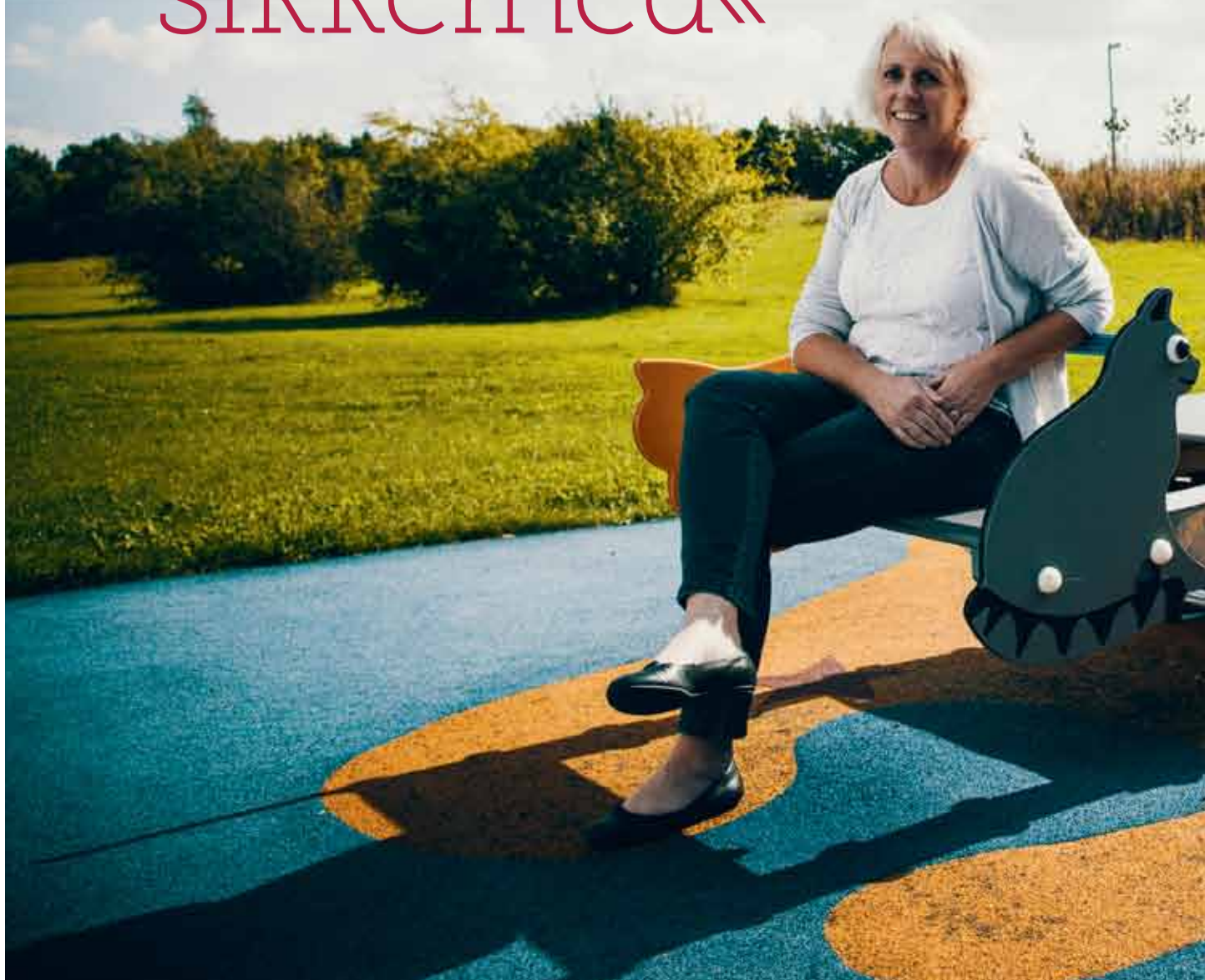
**SOS VIKAR INDFØRER
KVALITETSLEDELSE:**

»Interessant,
konfronterende og
krævende«

Et experimentarium for standarder

Dansk erhvervsliv skal opleve mangfoldigheden i udbuddet af standarder, når de besøger det nye Standardernes Hus

»Standarderne
dokumenterer
vores produkters
sikkerhed«

A photograph of a playground seesaw. The seesaw is made of metal and has a rooster-shaped cutout on one end and a penguin-shaped cutout on the other. It is mounted on springs and sits on a brown rubber safety mat. The background is a green grassy field with some trees and a cloudy sky.

Både små og store virksomheder drager fordele af at arbejde med standarder.

vækst+kvalitet har besøgt en verdensførende producent og en nystartet enmandsvirksomhed, der begge bygger store dele af deres forretning på standarder.

Fakta om Kompan

Grundlagt:	1974
Antal ansatte:	800 på verdensplan, heraf ca. 100 i Danmark.
Standarder:	Den europæiske standard for legepladsredskaber EN 1176 samt den amerikanske standard ASTM F1487 og den canadiske CSA Z614.
Udvalg:	Kompan deltager i udvalget for »Sikkerhedsbestemmelser for legepladsudstyr« (S-230).

Hos Kompan i Odense er legepladsstandarden en fast del af hverdagen, når gynger, legetårne og rutsjebaner er under udvikling. Den leverer specifikke krav til produkterne og gør det muligt at dokumentere sikkerheden.

Hvert år sker der mere end 14.000 legepladsulykker, hvoraf de 5.000 ulykker sker på legeredskaber. Som verdens førende producent af legeredskaber har Kompan et stort ansvar over for sine kunder. De unikke legepladser skal ikke bare være sjove og udfordrende, de skal også være sikre. Derfor blev det også på et tidligt tidspunkt i den mere end 40 år gamle virksomhed besluttet, at alle legeløsninger skal overholde alle internationale sikkerhedsstandarder for legepladser, herunder den europæiske standard EN 1176 samt de amerikanske standarder ASTM F1487 og CSA Z614.

Et markedskrav

– Vi vil først og fremmest gerne dokumentere, at vi overholder de relevante sikkerhedskrav. Samtidig giver standarderne os adgang til en række markeder. Man kan sige: Hvis vi ikke opfyldte standarderne, ville nogle markeder være lukkede for os. I dag er alle seriøse spillere nødt til at leve op til standarderne, fortæller Joan Pedersen, der har det overordnede ansvar for produktsikkerhed hos Kompan. I den rolle deltager hun i alle projekter fra

start til slut og lægger strategier for, hvilke standarder der skal bruges, og hvordan det vil være klogt at gå til værks.

Guideline for produktudvikling

Joan Pedersen arbejder med standarderne som en guideline, der på mange måder gør det nemmere at udvikle produktet:

– Standarderne giver os nogle regler at gå efter. Der er nogle ting, vi ikke behøver at diskutere internt i vores produktudvikling, fx trappe-trinnets højde eller den maksimale hældning på en rutsjebane. Det har standarden besluttet for os, siger Joan Pedersen og fortsætter:

– Standarden hjælper os en hel del, fordi der er mange specifikke krav i standarderne, der er defineret ud fra almindelig praksis og risikovurdering. Joan Pedersen bruger også standarden som et argument over for sine kolleger:

– Det giver mig et argument over for mine kolleger – det er de rammer, vi har. Der er mange forhold, hvor standarden sætter grænserne. Og hvis den ikke gør, må jeg finde kravene fra nogle lignende situatio-

Joan Pedersen bruger standarder som en guideline, som giver hende nogle regler at gå efter, og som afblæser interne diskussioner.

»Hvis vi ikke opfyldte standarderne, ville nogle markeder være lukkede for os. I dag er alle seriøse spillere nødt til at leve op til standarderne.«

ner, fx hos vores certificeringspartnere, som jeg ofte bruger som sparingspartner, siger Joan Pedersen.

Indflydelse via udvalgsarbejdet

Joan Pedersen valgte sidste år at melde sig ind i det udvalg, der udvikler og reviderer den europæiske legepladsstandard.

– Hele standarden er skrevet ud fra noget kendt, fx gynger, legehuse og klatretårne. Det kan være svært, hvis man laver noget helt nyt. Derfor besluttede jeg mig for at gå ind i standardiseringsarbejdet. Her har jeg mulighed for at få indflydelse på de danske kommentarer til CEN (den europæiske standardiseringsorganisation, red.), der samler de europæiske input. Og jeg har mulighed for at afstemme, om de er i overensstemmelse med vores holdning, og påvirke dem så vidt muligt, fortæller Joan Pedersen, der igennem udvalgsarbejdet har fået kontakter og netværk fra branchen på det danske marked.

– Det betyder, at vi producenter og legepladsinspektører forstår hinanden lidt bedre. Og når der kommer ændringer i standarden, er

vi først på beatet. Det kan jo betyde, at vi skal ændre på et produkt – jo før vi ved det, jo bedre, siger Joan Pedersen.

Alle produkter certificeres

Filosofien hos den fynske legepladsproducent er, at alle standardprodukter skal certificeres, hvis der findes et relevant certificeringsprogram. Lige nu arbejder Kompan på 4-5 forskellige nye projekter på forskellige stadier. Processen frem mod et færdigt produkt tager typisk et lille år.

Undervejs i udviklingsprocessen bringer Kompan sin certificeringspartner TÜV SÜD ind i processen via et antal møder, hvor produkterne bliver gået igennem, og de udfordringer, der måtte være, bliver diskuteret:

– Vi får sidenhen lavet en 0-serie (stadiet efter prototypen, red.) med komponenter fra de rigtige leverandører. Den bruger vi til at verificere vores dokumentation og undersøge, om det svarer til det, vi har tegnet. Når projektet nærmer sig afslutningen, og tegninger og installationsvejledninger er færdige, og de sidste test udført, sender vi

en dokumentationspakke til certificeringsbureauet, som efterfølgende udsteder et certifikat. Produktet bliver på den måde tjekket op mod standarder, og hvad vi selv synes, fortæller Joan Pedersen.

Stor indflydelse på produktet

Hun fortsætter:

– Standarder er en fast bestanddel af vores hverdag og har rigtig stor indflydelse på, hvordan produktet kommer til at se ud, men efterlader stadig plads til, at vi kan være kreative og finde nye løsninger eller skabe helt nye innovative produkter.

»Standarder fjerner de grimme overraskelser undervejs«

For iværksætter Peter Gürtler, Devloops, har arbejdet med standarder fungeret som et konstruktionsmæssigt målebånd under produktudviklingen af en pakkeboks – og sparet ham for både tid og penge.

Da Peter Gürtler i 2012 begyndte at udvikle en unik pakkeboks, var han fast besluttet på to ting. Han ville sikre, at det for det første blev et kvalitetsprodukt, som forbrugerne var trygge ved, og for det andet at det på længere sigt kunne komme på det internationale marked uden problemer. Han besluttede sig derfor for at følge det arbejde, der er i gang med at udvikle en standard inden for hans område:

– Sådan er det, når man er først på færd på et helt nyt marked. Så ligger der af naturlige årsager ikke en færdig standard klar til brug. Ved at følge udviklingen af standarden har jeg mulighed for at øge min indflydelse og se, i hvilken retning standarden går. Der er ingen grund til at udvikle mit produkt uden at vide, hvad standarden siger, fastslår Peter Gürtler, ejer af enmandsvirksomheden Devloops, og fortsætter:

Fjerner potentielle grimme overraskelser

– For mig handlede det om at fjerne nogle potentielle grimme overraskelser. Der er helt vildt mange af dem, når man udvikler et nyt produkt. Men mange af dem kan man proaktivt fjerne ved at følge standarden. Der er ligesom ikke nogen grund til ikke at fjerne dem. Det handler om rettidig omhu, fortæller Peter Gürtler, der på flere måder opfatter standarden som et kompas, der angiver en udviklingsretning. Fx findes der en tabel i standarden for pakkebokse, der angiver pakkernes størrelser fra small til xx-large:

– Det ville være surt at lave en pakkeboks, der falder skævt ind i denne tabel. Ved at bruge standarden ved man, hvilke dimensioner man skal forholde sig til. Den indeholder de ting, der har vist sig at være nødvendige. Et bedre kon-

Fakta om Devloops

- Grundlagt: 2002
Antal ansatte: 1
Standarder: CEN/TS »Postal services
– Parcel boxes for end use
– Technical features«
Udvalg: Devloops deltager i en arbejdsgruppe under den europæiske standardiseringsorganisation CEN. Arbejdsgruppen er ved at lægge sidste hånd på en teknisk specifikation, som efter ca. tre år bliver til en europæisk standard.

Devloops' pakkeboks

Mens postmængden i Danmark er stærkt nedadgående, er pakke- og e-handlen steget støt i de senere år.

På et år bliver der sendt 3,7 mia. pakker i Europa. I Danmark er tallet 100 mio. I den sammenhæng bliver der brugt utroligt meget energi på at køre hen til folk uden at få afleveret pakken, fordi folk ikke er hjemme.

Peter Gürtler besluttede derfor at lave en pakkeboks, der kan stå helt frit inde på folks ejendom, og hvor pakken kan afleveres og blive låst inde. Pakkeboksen er lavet efter den kommende standard, som udarbejdes af en arbejdsgruppe under den europæiske standardiseringsorganisation (CEN/TC 331/WG 5)

Pakkeboksen kom på markedet i juni 2014 og kan købes på www.cargofeed.com.

Peter Gürtler bruger standarderne til at være på forkant. Han vil ikke risikere, at han fx om to år skal tilpasse sit produkt til et andet marked.

Vil du også være med i et udvalg?

Hvis du vil høre mere om udvalgsarbejdet i Dansk Standard, er du velkommen til at kontakte afdelingschef Maibritt Agger på telefon 3996 6126 eller afdelingschef Jesper Baeker-Andersen på telefon 3996 6225.

»Det er helt klart med til at holde omkostningerne nede, når man slipper for at ændre produktet. Som lille virksomhed betyder det rigtig meget.«

struktionsmæssigt målebånd findes ikke, fortæller Peter Gürtler, som er lettet over, at han nu slipper for at lave konstruktionen om pga. en regel, han ikke kendte:

– Det er helt klart med til at holde omkostningerne nede, når man slipper for at ændre produktet. Som lille virksomhed betyder det rigtig meget, siger Peter Gürtler.

Kvalitetsstempler produkter

Ud over at bruge standarden som guideline i produktudviklingen har Peter Gürtler valgt at følge standarden, fordi den gør det nemmere for forbrugerne, dvs. hans kunder, at gennemskue kvaliteten af hans produkt – noget, der kan være svært ved discountprodukterne på markedet:

– Små producenter som mig har færre ressourcer, og ved at opfylde standarden opnår vi en vis troværdighed. Hvis man bare køber noget hos nogen, ved man ikke, hvad det står for. Hvis man ved, at produktet opfylder en standard, følger der automatisk troværdighed med, for som udgangspunkt følger standarderne altid minimumkravene, fortæller Peter Gürtler.

Markedet stiller krav

Det mærker man også, når det

gælder distribution af produktet. Her åbner standarden ifølge Peter Gürtler op til nye markeder:

– Hvis man sælger via et forhandlernet i fx Tyskland, kan indkøberne kræve, at produktet lever op til en standard. De har en enorm magt og kan reelt holde folk ude af markedet – så er det bare »auf Wiedersehen«, fortæller Peter Gürtler.

Ud over grænserne

I dag er Devloops endnu kun på det danske marked, hvor Peter Gürtler med egne ord øver sig, inden han på sigt skal på det internationale marked, hvor e-handel også er langt fremme:

– Det at følge en europæisk standard er afgørende for, at jeg kan være sikker på, at jeg kan eksportere uden at skulle opfylde specielle lokale regler – det forenkler kort og godt produktionen, lagerføring, reservedele og dokumentation, siger Peter Gürtler, der også ser et vigtigt tidsaspekt i brugen af standarder:

– Jo flere ting, du kan regne ind tidligt i dit produkt, jo bedre. Det er dyrt, hvis jeg om to år skal til at tilpasse mit produkt til det hollandske marked. Ved at følge standarden fra start kan mit produkt bevæge sig over grænsen uden problemer, siger Peter Gürtler og fortsætter:

– Jeg tror, at der er en del SMV'er, der ikke tænker uden for Danmark, når de går i gang. De planlægger ikke efter det, og så bliver ændringerne en eftertanke.

Rabat til SMV'erne

Pga. Devloops' lille størrelse deltager Peter Gürtler til halv pris i arbejdsgruppen:

– Hvis jeg skulle betale fuld pris, ville det ikke være muligt at deltage for en lille virksomhed som min, siger Peter Gürtler og understreger, at det trods virksomhedens størrelse giver rigtig god mening at deltage i udvalgsarbejdet:

– Tyskerne er meget hurtige til at lægge ting ind i standarden, som kun giver begrænset mening i Danmark. Det er fint at være med til at bremse det. Derudover har det givet et godt netværk, fortæller Peter Gürtler.

Hvad gør
standarder
egentlig?

#1

Vækst+kvalitet har mødt
4 danske SMV'er og spurgt
dem om, hvad standarder
gør for deres forretning.

Global Lightning Protection Services: »Standarden åbner døre til nye markeder«

Kim Bertelsen, CEO

Standard

IEC 62305-serien om lynbeskyttelse
og IEC 61400-24 om lynbeskyttelse af
vindmøller.

Forretning

Global Lightning Protection Services A/S (GLPS) har specialiseret sig i at teste og designe lynbeskyttelse af komplekse systemer og anlæg, fx vindmøller. Virksomheden er startet i 2007 og beskæftiger i dag 18 personer i Danmark. GLPS er globalt markedsledende og eksporterer til bl.a. Europa, USA, Kina og Japan.

Resultat

»Uden standarden var vi ikke kommet ind på markeder i fx Brasilien, USA og Kina. Vores testlaboratorium er blandt verdens største og mest kompetente på området, fordi vi har den dybe viden om den førende standard inden for lynbeskyttelse. Lige nu planlægger vi at opføre et testlaboratorium i Kina; det bringer os endnu tættere på vores største kunder.«

Hvad er en standard for noget?

Der er mange ting, vi ikke ville vide uden standarder – hvornår er en cykelhjelm sikker nok? Hvordan signalerer vi, at der ikke må ryges her? Og hvilken størrelse skal papiret have, så det passer i enhver printer? Standarderne giver svaret, meget oftere end du måske tror. Ved du, hvad en standard er for en størrelse?

Standarder er retningslinjer for processer eller produkter. Der er standarder for alt fra kvalitetskrav og tekniske specifikationer til principper og systematikker for ledelse. Man kan sige, at standarder er et redskab til at definere kvaliteten af et produkt eller en ydelse. Fordelen ved standarder er, at de giver et fælles sprog for, hvad der er best practice inden for et givet område. Det gør det lettere at samarbejde, og det øger virksomhedens effektivitet og troværdighed på markedet.

STANDARDE KAN OPDELES EFTER DERES FUNKTION:

KONSTRUKTION

– papirformater, gevind, dataformater

SYSTEMER

– kvalitetsstyring, risikoanalyse, miljøledelse

YDEEVNE

– brudstyrke, sikkerhed, ergonomi, støj, stråling

SYMBOLER

– piktogrammer for toilet, nødudgang, rygeforbud

TERMINOLOGI

– ordlister, der systematisk samler, ordner og fastsætter et emneområdes begreber vha. fagudtryk, som defineres for at sikre entydig kommunikation

METODER

– til kemiske analyser eller prøvning og dokumentation af teknologier.

Standarder er som udgangspunkt frivillige at bruge. På nogle områder, fx inden for byggeri, stilles der i lovgivningen krav om, at bestemte standarder skal anvendes. Det gør dem ikke til lov, men de er et redskab, man kan bruge til at efterleve den.

Hvorfor er standarder vigtige?

Ved at starte fra et fælles udgangspunkt undgår man at bruge en masse tid og kræfter på at forklare metoder, kvalitetsforståelse og processer over for mulige kunder og samarbejdspartnere. Med standarder er der en fælles opfattelse og et fælles sprog, som sikrer sammenhæng og minimerer misforståelser fra starten.

Når der tages udgangspunkt i standarder, tages der samtidig afsæt fra et gennemafprøvet fundament, som er udviklet på baggrund af branchens erfaringer. Dermed kan

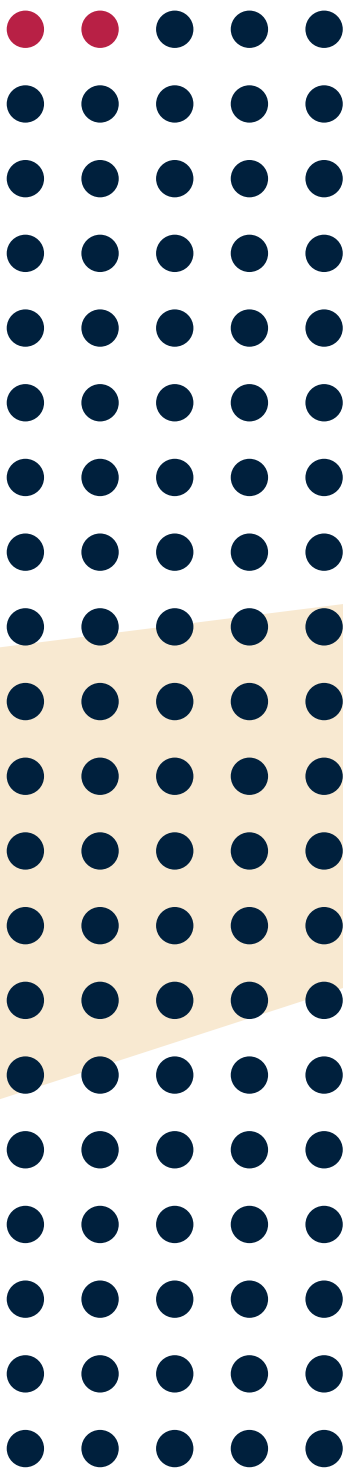
Der findes i øjeblikket 27.000 gældende standarder i Danmark. Heraf er 98 procent internationale standarder, og altså kun 2 procent er nationale danske standarder.

DS/EN 15048-1:2007
Befæstelselementer –
Ikke-forspændt konstruk-
tionsbefæstelse med bolte

ISO 216:2007 Metriske
papirformater til kontor-
brug – Færdigformater –
A- og B-serier samt angiv-
else af maskinretning

DS/EN 1078 + A1:2012

Cykelhelme og hjelme til brugere af skateboards og rulleskøjter

fokus være på innovation, hvor der bygges oven på best practice, fremfor at hver virksomhed skal starte forfra og opfinde den dybe tallerken igen og igen.

Endelig spiller standarder en afgørende rolle for markedsadgang i EU, hvor harmoniserede standarder udgør en hjørnesten i det indre marked. Siden 1990'erne er der udviklet ca. 20.000 europæiske standarder – og i samme periode har det derfor været muligt at trække ca. 200.000 nationale standarder tilbage. Udviklingen af europæiske standarder har således fjernet en lang række tekniske handelshindringer mellem de europæiske lande.

Der findes i øjeblikket 27.000 gældende standarder i Danmark. Heraf er 98 procent internationale standarder, og altså kun 2 procent er nationale danske standarder.

Hvordan bliver standarder til?

Standarder udvikles af markedets parter i en åben proces med bred inddragelse af interessenter. Virksomheder, brancheorganisationer,

myndigheder og interesseorganisationer inviteres gennem Dansk Standard til at deltage i de standardiseringsudvalg, der udvikler og reviderer standarder. Dansk Standard er Danmarks officielle standardiseringsorgan og fungerer dermed som indgangen for danske virksomheder til de europæiske (CEN, CENELEC og ETSI) og internationale (ISO og IEC) standardiseringsorganisationer.

Certificering

Nogle standarder har tilknyttet muligheden for at opnå certificering, dvs. at en virksomhed kan opnå dokumentation for, at systemer, processer eller produkter efterlever den pågældende standard. Langt de fleste standarder er dog ikke certificerbare.

Hvad gør
standarder
egentlig?

#2

Vækst+kvalitet har mødt
4 danske SMV'er og spurgt
dem om, hvad standarder
gør for deres forretning.

Standard

Standarden for fyrværkeri, EN 15947
Fireworks, der stiller krav til fyrværkeri og
drivladning.

Eimepar: »Standarden bremser underlødige produkter«

Michael Parbst, direktør

Forretning

Eimepar blev grundlagt i 1889 og har 8 ansatte. Firmet ligger i Nordsjælland og importerer patroner fra USA, der benyttes som drivladning i forskelligt værktøj, fx sømpistoler. Eimepar eksporterer primært til Europa, men også til Taiwan, Korea, Brasilien, Australien og Mexico.

Resultat

»Standarderne giver os en garanti for, at de produkter, vi importerer og sender videre ud på nye markeder, er sikkerhedsmæssigt forsvarlige. Uden dem ville markedet blive fyldt op med underlødige produkter, og det er der ingen, der er interesseret i.«

Annette Dragsdahl, chefkonsulent,
Dansk Industri

Standarderne er svært tilgængelige

Desværre er standarder ofte udarbejdet i et sprog, der er svært tilgængeligt for personer, der ikke er vant til at benytte standardernes systematik og omstændelige formuleringer. Det gør det til en ekstra udfordring for de mindre og mellemstore virksomheder, der har færre specialiserede ansatte, og oftest ikke selv deltager i standardiseringsarbejdet. Når standarderne så oftest ikke foreligger på dansk, bliver det endnu sværere at anvende og forstå dem, siger Annette Dragsdahl, Dansk Industri.

Det er derfor vigtigt, at der udarbejdes resumeer af de væsentlige bestemmelser i standarderne på et klart sprog, og at standarderne suppleres af vejledninger omkring praktisk anvendelse – gerne med illustrationer og videoklip. Relevante bestemmelser bør findes direkte i teksten, i stedet for at der henvises i flere niveauer til andre standarder. Det bør også fremgå tydeligt, hvilke bestemmelser der skal følges, og hvad der blot er 'godt at vide'. Vigtigt er det også, at der skabes let adgang for virksomhederne til at finde ud af, hvilke standarder der er gældende.

Foto: Hans Søndergaard

Hvilke barrierer mener du, at smv'erne oplever i forhold til at bruge internationale standarder?

vækst+kvalitet har spurgt tre danske brancheorganisationer om, hvad de mener, er de største udfordringer for smv'erne, når det gælder brugen af standarder.

Simon O. Rasmussen, afdelingschef i teknisk afdeling, TEKNIQ

Internationale standarder er ikke altid forankret i hverdagen

Danske standarder bliver stadig oftere baseret på europæiske eller internationale standarder. Men der er langt fra VVS-mesteren med fire ansatte på Mors og til eksempelvis standardisering af kølemidler i Bruxelles.

SMV'erne bugner af erfaringer, og de skal bruges. Brancheorganisationer skal spille rollen som formidlere mellem SMV'erne og arbejdet i standardiseringsudvalg. Så kan VVS-installatøren komme med input ad den vej.

Internationale standarder skal respekteres men risikerer at blive set som bureaukratisk bøvl, der dumper ned fra et fjernt lovmaskineri. For at styrke respekten for og brugen af standarder skal de være på dansk. Opdateret faglig kunnen skal styrkes gennem udvikling af håndbøger, hvor komplekse problemer forklares. Elektroniske løsninger skal sikre, at installatøren altid medbringer det relevante materiale. Med et stærkt samarbejde mellem brancheorganisationer, Dansk Standard,

myndigheder og virksomheder får vi de bedst mulige standarder, som kan bruges i dagligdagen af installatørerne.

Foto: Thomas Steen Sørensen

Jens Krogsgaard, industrikonsulent, Arbejdsgiverne (tidl. Håndværksrådet)

Standarder kan være svære at forstå og tolke

Rigtig mange standarder, som bruges under eksempelvis maskindirektivet eller byggevareforordningen, udgives kun på engelsk, tysk og fransk. Selvom de skal følges lovmæssigt. Der er rigtig mange meget specifikke ord, og selv garvede læsere af standarder kan have problemer med at tolke visse ord.

Når man har at gøre med mindre håndværks- og industrivirksomheder, hvor der er en ejerleder med kun en folkeskoleuddannelse, kan det godt være en stor udfordring og sikkert noget vanskeligere end for en virksomhed i Bruxelles.

Det kan også være svært for mange virksomheder at få information om, at en bestemt standard er gældende for dem. Endelig kan prisen og de hyppige opdateringer også være problematisk.

Der er meget tilgængelig viden om CE-mærkning, men det kan være svært at fordøje. DS-Universitetet klæder kursisterne på, så de kan omsætte deres viden til praktiske løsninger.

DS-Universitetet:

»Det svarer jo ikke ligefrem til skønlitteratur«

Mange virksomheder synes, at det er tungt at forstå standardiseringsreglerne og deres betydning. DS-Universitetet klæder dem på, når de fx skal i gang med at CE-mærke og gerne vil komme lidt nemmere til viden om dette komplekse område.

DS-Universitetet er målrettet udvalgsmedlemmer, der har behov for indsigt i regelsystemet. Men også medarbejdere med behov for kompetenceudvikling og studerende deltager.

Må jeg CE-mærke alle mine produkter? Er CE-mærket en garanti for, at mit produkt er sikkert? Og hvad gør jeg, hvis mit produkt falder ind under flere direktiver? Spørgsmålene var mange, da omkring 50 virksomheder en eftermiddag i august var samlet i DS-Universitetets lokaler for at blive klogere på, hvordan de håndterer CE-mærkning. De havde tilmeldt sig kurset: CE-mærkning for SMV'er og iværksættere, der henvender sig til små og mellemstore virksomheder, som gerne vil have en grundlæggende forståelse af, hvordan og hvorfor et produkt skal CE-mærkes. Kurset udbydes af DS-Universitetet.

CE-mærkning skal fordøjes

En af kursisterne fortæller:

– Det var et spændende kursus, der gav et godt overblik over CE-mærkning og den jungle, det er, når man er nybegynder. Jeg har aldrig arbejdet med det før, så det var en god intro, fortæller Jens Peter Nielsen fra JT3 Klima, der projekterer og servicerer ventilations- og køleanlæg.

Jørgen Hagelund, der er kursusansvarlig for og underviser på DS-Universitetet, oplever stor efterspørgsel på viden om CE-mærkning:

– Selvom der er masser af viden om CE-mærkning

tilgængeligt, så er det svært for mange at fordøje og omsætte det til praktiske løsninger, fordi det er en blanding af juridisk sprog og ret tungt stof. Det svarer ikke ligefrem til at læse skønlitteratur, siger Jørgen Hagelund, der har arbejdet med emnet i 30 år.

Alle er velkomne

Kurset om CE-mærkning er en del af DS-Universitetets tilbud til alle interesserede. DS-Universitetets kurser er også et tilbud til nye udvalgsmedlemmer, der har behov for at få indsigt i, hvordan regelsystemet i standardiseringsverdenen er stykket sammen. Men kurserne bliver også brugt af mange andre:

– Her kommer også folk, der skal bruge standarder i deres virksomhed; studerende, som har behov for større forståelse; og medarbejdere, der har behov for kompetenceudvikling. Det er en meget bred skare, vi møder her, siger Jørgen Hagelund.

Deltagerne bliver klædt på

DS-Universitetet udbyder 4 grundmoduler hvert kvartal og afholder derudover en række temakurser som fx kurset om CE-mærkning. Kurserne er gratis for deltagerne, da de er en del af Dansk Standards resultatkontrakt med Erhvervs- og Vækstministeriet.

Navn:

Evy Tykgaard

Stilling:

QHSE Manager i Grenå

Virksomhed:

Apro Wind

Antal ansatte: 250

Hvad laver din virksomhed?

Vores primære opgave er at udleje mand-skab til vindmølleindustrien. Derudover er vi gået i gang med at gennemføre en formontage af en prototype på en nacelleledel på en vindmølle.

Hvorfor deltager du på kurset?

Det er min opgave at rådgive en kinesisk producent om kravene til CE-mærkning på nacelledelen, så de kan sælge vindmøllerne i Danmark. Der er mange komponenter, der skal sættes sammen til en maskine. Jeg ved ikke noget om CE-mærkning, så jeg har primært behov for en hurtig indføring i det.

Hvad har du fået ud af det?

Vigtigst af alt har jeg fået overblik over, hvor jeg kan finde de ting, jeg skal bruge. Det har jeg fået til fulde her. Jeg har møde med kunden i næste uge og føler mig klar til at fortælle, hvad vi skal i gang med.

»Vores opgave er at klæde deltagerne på til at forstå reglerne og deres betydning, så de forstår, hvordan de kan bruge standarder strategisk i deres arbejde«

Jørgen Hagelund, DS-Universitetet

– Vores opgave er at klæde deltagerne på til at forstå reglerne og deres betydning, så de forstår, hvordan de kan bruge standarder strategisk i deres arbejde, fortæller Jørgen Hagelund og fortsætter:

– Det er ikke DS-Universitetets opgave at fortælle, hvad der står i de enkelte standarder, og dygtiggøre deltagerne i dem. Det er selve regelsystemet, der er i fokus. Det kan gøre det mere forståeligt at læse de enkelte standarder, hvis man har kendskab til reglerne.

Behov for viden i Danmark

Der deltager årligt 250 personer på DS-Universitetet. Ifølge Jørgen Hagelund er behovet for viden om standardiseringssystemet større i Danmark end i andre lande:

– Danmark er et lille land i standardiseringsøjemed. Det betyder, at udvalgsdeltagerne ofte deltager i internationale og europæiske aktiviteter på egen hånd i modsætning til de større lande, hvor de ofte følges med professionelle standardiseringsfolk. Danske udvalgsdeltagere skal derfor have indsigt i de bagvedliggende regler, siger Jørgen Hagelund.

Navn:

Lars Jakob Møller

Stilling:

Project Manager

Virksomhed:

Roth Nordic A/S i Frederikssund

Antal ansatte: 1.200 internationalt

Hvad laver din virksomhed?

Roth Nordic producerer og sælger varme- og brugsvandssystemer. Produkterne sælges på hele det nordiske marked og er derfor også specielt tilpasset forholdene i Norden. Derudover har vi en omfattende supportfunktion, hvor vi har dygtige teknikere ansat, der hjælper vores kunder – også efter de har købt.

Hvorfor deltager du på kurset?

Vi udvikler løbende nye produkter til vores systemer, som bl.a. skal CE-mærkes. Jeg har brug for et grundforløb i CE-mærkning, da jeg ikke har siddet med dette før, og det derfor er helt nyt for mig.

Hvad har du fået ud af det?

Jeg har fået inspiration, så jeg hurtigt kan komme i gang. Det var en udmærket indføring i grundprincipperne om, hvad der skal CE-mærkes, og hvorfor. Så alle grundprincipperne kom på plads. Jeg er gået i gang med min opgave og har aftalt med Dansk Standard, at de går mit udkast igennem, når det er klart.

Navn:

Jesper K. Sørensen

Stilling:

Udviklingsingeniør

Virksomhed:

Serenergy i Aalborg

Antal ansatte: 35

Hvad laver din virksomhed?

Serenergy laver brændselscellesystemer til backuppower og fremdrift.

Hvorfor deltager du på kurset?

Vi er ved at udvikle et nyt produkt, vi gerne vil markedsføre. Fra at være et forskningsprojekt er det nu et reelt salgsprodukt. Jeg vil gerne være sikker på, at vi overholder de gældende regler. Det er vigtigt for os at have CE-mærket.

Hvad har du fået ud af det?

Kurset i sig selv var rigtig godt. Jeg har fået svar på, hvordan vi får gang i det, og fik et godt indblik i CE-mærkning, og hvor man skal hen med det. Jeg gik som mange andre med en fejlopfattelse af, hvad CE-mærkning betyder, og det blev der rettet op på.

Dansk erhvervsliv skal ifølge Per Velk opleve mangfoldigheden i udbuddet af standarder, når de besøger Standardernes Hus – et experimentarium for standarder.

Foto: Tomas Bertelsen

vækst+kvalitet har
stillet Per Velk fra
Experimentariet 5
spørgsmål om det nye
Standardernes Hus

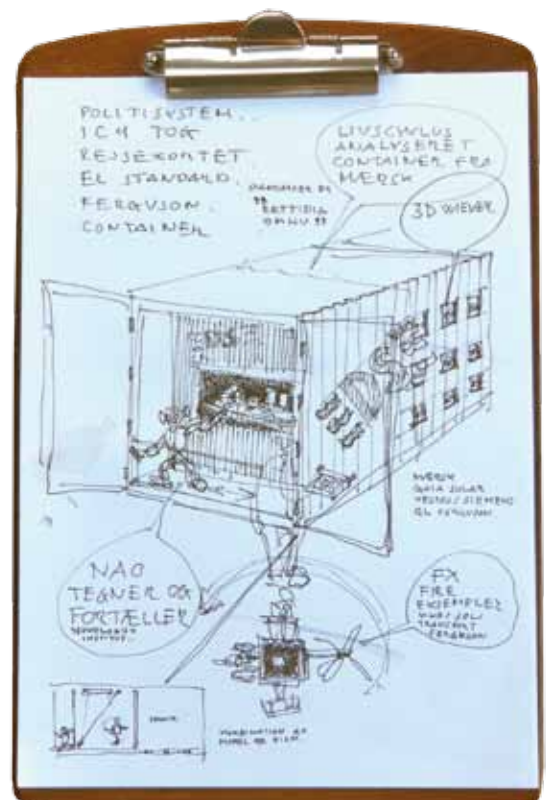
Det nye Standardernes Hus er et

experimentarium for standarder

Her kan man lære
og opleve, hvad
standarder er, og
hvordan de skaber
økonomisk og
samfundsmæssig
værdi. Vi udvikler
huset i samarbejde
med Experimentarium.

1. Hvorfor et experimentarium for standarder?

Standarder er ofte komplekse, og derfor er det oplagt med et anderledes formidlingsgreb. I Experimentarium er vi gode til at formidle vanskelige ting på en anderledes og interaktiv måde. Vi gør svære ting forståelige for almindelige mennesker.

2. Hvad skal gæsterne tage med sig hjem?

De skal gå derfra med en større viden om, hvor vigtige standarder er i ting, som omgiver dem. Selvom mange af de besøgende måske allerede beskæftiger sig med et lille område af standarder, vil vi vise dem, at standarder giver mening mange andre steder. Det gør ikke noget, at de bliver lidt klogere. Lidt faglig formidling kommer vi ikke uden om.

3. Hvad kan det tilføre dansk erhvervsliv?

Dansk erhvervsliv skal opleve mangfoldigheden i udbuddet af standarder. De vil forhåbentligt opleve, at det er en butik med et meget bredt sortiment – her er jo alt fra både ledelsesstandarder, Svanemærket over til specifikke standarder for bygningselementer.

Robotten byder velkommen

Besøgende i Standardernes Hus vil bl.a. kunne opleve en mindre robot, der i husets reception opfordrer til at gå på opdagelse i huset. Den fortæller også om de informationsknapper, de besøgende kan aktivere på rundgang i huset for at lære mere om de standarder, Standardernes Hus er bygget op omkring.

Robotten i Standardernes Hus er udviklet af franske robotforskere og er som den første i verden designet til at efterligne følelsesregisteret hos et 1-årigt barn. Robotten er 58 cm høj og kan udtrykke og aflæse følelser ved at bruge kropssprog. Den bruger fx videokameraer til at se, hvor tæt en person er på den, og om personen berører den.

Robotten er i sig selv et fint eksempel på en standard inden for programmering af industrirobotter. Den bruges bl.a. i undervisningen på gymnasier og universiteter.

I vindinstallationen kan den besøgende bl.a. puste om kap med vinden, lytte til en vindmølle og placere et havmøllefundament på havbunden.

4. Hvad er den største udfordring for dig i arbejdet med at lave et experimentarium for standarder?

At finde den formidlingsmæssige knage, som gør, at almindelige mennesker opdager, at det er relevant. De skal finde ud af, hvorfor arbejdet med standarder er vigtigt, og hvorfor 'det rager dem'!

5. Hvordan bruger Experimentarium selv standarder?

Vi bruger standarder, når vi laver prototyper, for at sikre, at de lever op til standarder. På den ene side kan vi som kreative formidlingsmedarbejdere godt genkende det med, at standarder umiddelbart virker kedeligt og begrænsende. På den anden side oplever vi også i praksis, hvor vigtige standarder er. De er i høj grad en hjælp, når vi skal opfinde nye typer og modeller, fordi de anviser vigtige krav. Det er dilemmaet, som mange står i.

Vækst+kvalitet har mødt
4 danske SMV'er og spurgt
dem om, hvad standarder
gør for deres forretning.

Rentek:

**»Vi fik adgang til et nyt marked
med standarden«**

Alice Bugge, direktør

Forretning

Rentek er et danskejet rengøringsselskab, der blev stiftet i 1985. Virksomheden ligger i Farum og beskæftiger 75 fastansatte medarbejdere.

A photograph of a modern operating room. In the foreground, a surgical table is partially visible. In the background, there are large windows, medical monitors, and various pieces of equipment. The room is brightly lit, and the overall atmosphere is clean and professional.

Standard

ISO 9001 for kvalitetsledelse og virksomhedscertificeret efter rengøringsstandarden DS/INSTA 800, en fælles nordisk standard for fastsættelse og måling af rengøringskvalitet.

Resultat

»Standarderne har været den væsentligste årsag til, at vi har fået kunder på sundhedsområdet. De er med til at validere vores produkt – kvalitetsbaseret rengøring. Kunderne ved selv, hvor rent de vil og skal have det. Med standarderne dokumenterer vi, at vi kan levere varen. Vi overtager ansvaret for, at kravene opfyldes. Det giver kunden en mindre arbejdsbyrde og stor tryghed. Det er ikke alle på markedet, der kan det.«

80%

af de virksomheder,
der arbejder med
standarder, oplever,
at de får ny viden.

Kilde: Damvad, 2012

SMÅ VIRKSOMHEDER ER STORE NOK TIL STRATEGISK CSR

Vejen til at arbejde systematisk og strategisk med CSR-ledelsessystemer kan synes uoverskuelig. Men heldigvis er der nogle gode redskaber til rejsen. Det er de CSR-ansvarlige i 6 vidt forskellige virksomheder enige om. I det sidste års tid har de nemlig prøvet kræfter med at bruge CSR-standard ISO 26000 i praksis. Projektet, hvis formål er at styrke kendskabet til og brugen af ISO 26000 blandt små og mellemstore virksomheder, gennemføres i et samarbejde mellem Erhvervsstyrelsen og Dansk Standard.

De 6 virksomheder er Dansk Affald, DBU, Eltwin, Gran Living, Horisont Rejser og Plejecenteret Sønderhaven.

Projektdeltagernes erfaringer vil blive præsenteret på konferencer og gå-hjem-møder i resten af 2014 og 2015. Første gang på CSR Awards sidst i oktober. Erfaringerne vil desuden blive samlet i en håndbog, der udkommer i 2015.

Certifikat til tusser

13 % af alle danskere har en tatovering. En trend, der ikke ser ud til at have toppet endnu. Men det, der er tænkt som en kropslig udsmykning kan ende med at få alvorlige bivirkninger for både tatovør og den tatoverede, hvis uddannelsen og hygiejnen ikke er i orden. Derfor skal der nu udvikles en europæisk standard, bl.a. efter ønske fra EU-Kommissionen. For nylig mødtes de

danske repræsentanter fra tatovørerne, sundhedsvæsenet og bruger-siden for at drøfte de danske holdninger til den hygiejniske udførelse af tatovering. Det danske udvalg vil gerne arbejde for en certificeringsordning. Hvis du er interesseret i at deltage i arbejdet, er du velkommen til at kontakte seniorkonsulent Gitte Meltofte på telefon 2341 1027 eller gim@ds.dk.

DET ER REN KAKAO

Den internationale standard for bæredygtige kakaobønner kom et godt stykke videre, da repræsentanter fra bl.a. de store kakaoproducerende lande mødtes i København i oktober. Dermed kan kakao blive den første globale råvare, der får en international ISO-standard for bæredygtig dyrkning af en afgrøde. Standarden stiller bl.a. krav om, at der ikke må anvendes uønskede former for børnearbejde, at kvinder stilles mere lige, og at arbejderne har ret til at organisere sig i en fagforening. Der arbejdes med 3 niveauer, så alle bønder har mulighed for at leve op til kravene i forskellige tempi og opnå certificering. Fx er grænserne for, hvor langt der må sprøjtes fra vandløb forskellig i forhold til, hvor langt bønderne er i den bæredygtige produktion. Standarden udgives i sommeren 2016. Du kan høre mere om arbejdet, der er åbent for alle interesserede med relevant viden og baggrund. Kontakt seniorkonsulent Lars Brogaard på lbs@ds.dk eller 2048 2374.

Sæt sikkerhedsopgaven i system

I kølvandet på Nets-lækagen tidligere på året har det i den efterfølgende debat været fremført, at persondataloven bør ændres. Men loven er ikke problemet. Persondataloven slår fast, at dataansvarlig og databehandler skal træffe de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger. Derimod anviser persondataloven ikke hvordan. Det overlades til virksomheder og offentlige institutioner at opstille deres egne procedurer for håndtering af personoplysninger, og det er her, at kvaliteten er svingende. En løsning, der ligger lige for, er at indføre krav om brug og efterlevelse af den internationale standard for informationssikkerhed ISO/IEC 27001. Den anviser, hvordan en organisation skal etablere et kontinuerligt sikkerhedsfokus, og hvordan organisationen med en vis hyppighed skal vurdere, hvilke risici de kritiske informationer, den opbevarer, er udsat for.

25 ÅR I MEDVIND

Siden oliekrisen i 70'erne, hvor behovet for alternative energikilder for alvor kom på dagsordenen herhjemme, har vindenergi gennemgået en rivende udvikling, og i dag indtager vindindustrien en af dansk erhvervslivs absolutte førerpositioner. Standardisering er en del af forklaringen på succesen, fordi fælles internationale regler for bl.a. design og test af vindmøllers ydeevne har gjort det langt nemmere at agere på verdensmarkedet. I år fejrer det danske standardiseringsudvalg for vindmøller 25-års jubilæum. Udvalget er med sine 125 medlemmer det største, som Dansk Standard faciliterer. I årenes løb er 21 standarder blevet til, og 9 er blevet revideret eller er under revision.

SOS VIKAR tager
bl.a. ud til de ældre
og hjælper med
madlavning og
rengøring, når det
faste personale er
forhindret.

»Et uundværligt hjælpemiddel i vores hverdag og et nødvendigt grundlag for fortsat forretningsudvikling.« Sådan beskrives forventningerne til indførelsen af kvalitetsledelsessystemet ISO 9001 i vikarbureauet **SOS VIKAR**.

»Interessant, konfronterende og krævende«

Kvalitetsledelsessystemet er stadig under opbygning, men det står allerede lysende klart, hvad det skal føre med sig.

– Vi er i en fase, hvor vi planlægger at samarbejde med en større udenlandsk virksomhed, som vi skal levere sundhedsfaglige ydelser til. Derfor skulle vi akkrediteres, og i den forbindelse fandt vi ud af, at vi havde brug for dokumentstyring. Det var en forudsætning for at blive godkendt, siger Lene Betina Hansen, som er personalechef og kvalitetsansvarlig i SOS VIKAR.

Fokus på kvalitet i det offentlige

Virksomheden tilbyder vikardækning til sundhedssektoren og er således bl.a. underleverandør til danske kommuner og regioner, når det faste plejepersonale på afdelingerne er ramt af sygdom eller skal holde ferie. Den opgave har virksomheden løst siden 1999. I de senere år har der været stor bevågenhed på kvalitet i det offentlige – og krav til dokumentation af kvalitetskriterier. Det er en udvikling, som SOS VIKAR kan nikke genkendende til.

– Vi har mærket et stigende fokus på kvalitetssikring i forhold til ydelsen til borgerne. Det gælder alt lige fra

personalets uddannelsesniveau og personlige kvalifikationer til overholdelse af specifikke retningslinjer for fx hygiejne og medicinhåndtering. Derudover stilles krav til eksempelvis leveringssikkerhed, fleksibilitet og arbejdsmiljø i de kontrakter, vi indgår med vores kunder. Det er alle de krav, vi stilles over for som leverandører, kvalitetsledelsessystemet skal hjælpe os til at sikre, at vi har dokumentation for, at vi lever op til, siger Lene Betina Hansen.

Samme informationsniveau i alle afdelinger

Det er imidlertid ikke kun i forhold til kunderne, at kvalitetsledelsessystemet skal løse et behov. Det skal også afhjælpe virksomhedens helt store interne udfordring, nemlig videndeling. Hun fortsætter:

– Virksomheden er vokset meget i de sidste fire år. Ud over vores afdelinger i Næstved og Skovlunde har vi nu også fået afdelinger i Odense og Varde, og vi har måttet sande, at det har været svært at opretholde samme informationsniveau alle steder. Med det nye kvalitetsledelsessystem forventer vi helt klart, at den enkelte medarbejder fremover skal bruge mindre tid på at finde ud af, hvor information om dette og hint ligger.

Brug for hjælp og rådgivning

Arbejdet med at opbygge kvalitetsledelsessystemet sker i samarbejde med Dansk Standard.

– Jeg har haft brug for mere hjælp og rådgivning, end jeg havde forestillet mig i udgangspunktet. Det er utrolig givtigt, at der kommer én, der kan anskue virksomheden udefra og ind. Mit perspektiv er jo indefra og ud, og nogle gange kan man bare ikke se skoven for bare træer. Jeg vil sige, at processen har været interessant, konfronterende og krævende. Man får øjnene op for, at man på nogle områder har haft et blindt øje. På andre områder har vi heldigvis oplevet, at vi var meget godt med, siger Lene Betina Hansen og giver et eksempel:

– I forhold til kvalitetsbeskrivelse af vores vikarer, som jo er vores produkt, var vi egentlig langt. Vi havde bare ikke dokumentationen samlet ét sted, men vi havde brudstykker, som indgik i forskellige sammenhænge. Eksempelvis tilrettede vi vores informationsmateriale til vores nye vikarer, når vi mente, der var nyt at fortælle, men vi fik dog ikke gemt den gamle version systematisk, så vi kunne dokumentere udviklingen. Vi indhentede bl.a. kursusbeviser, uddannelsesbeviser og attester, opbevarede dem på kontoret, men havde ikke et automatisk system til at holde øje med, at alt var på plads, og

hvornår en attest eller et kursusbevis skulle fornyes. Det har vi nu, og det er en kæmpe hjælp. Vi har bare kørt med på en udvikling uden at få dokumenteret forbedring, i forhold til, hvor vi kom fra. Vi har manglet systematikken i det. Og det at få ét sted, hvor vores medarbejdere kan tilgå al information, og hvor alle procedurer er beskrevet – det bliver fantastisk.

Certificering en mulighed

ISO 9001 hører til de ledelsessystemer, der har tilknyttet muligheden for at opnå certificering som en blåstempling af, at virksomheden følger standarden. Den mulighed og signalværdi, en certificering rummer, er SOS VIKAR ikke blind for.

– Vi er ikke nået i mål endnu, men vi er nået langt. Målet er at nå et niveau, hvor vi kan vælge at blive certificeret. Det vil være det ultimative kvalitetsstempel udadtil, og et klart signal om, at vi har styr på vores arbejdsprocesser, slutter Lene Betina Hansen.

Lene Betina Hansen, SOS Vikarer, har oplevet et stigende fokus på kvalitetssikring i forhold til ydelsen til borgere. Et nyt kvalitetsledelsessystem skal gøre det muligt at dokumentere, at de kan leve op til de krav, der stilles.

»Jeg har haft brug for mere hjælp og rådgivning, end jeg havde forestillet mig i udgangspunktet. Det er utrolig givtigt, at der kommer én, der kan anskue virksomheden udefra og ind. Mit perspektiv er jo indefra og ud, og nogle gange kan man bare ikke se skoven for bare træer.«

Giv os »light-rådgivning«, tak

For små og mellemstore virksomheder kan det virke uoverskueligt at finde ud af, hvordan man kommer i gang med at bruge produktstandarder eller med at implementere et ledelsessystem. Begrænset viden internt og for få ressourcer til at kunne ansætte en medarbejderprofil dedikeret til opgaven er de barrierer, der oftest fremføres.

Det viser en markedsundersøgelse, som Dansk Standard har foretaget. Det, de små og mellemstore virksomheder efterspørger, er »light-rådgivning«. For at imødekomme behovet har Dansk Standard udviklet et nyt koncept. Konceptet hedder Standard PLUS og er skræddersyet til virksomheder med op til 100 medarbejdere.

Mange spørgsmål melder sig

– Vores undersøgelse og erfaringer fra markedet viser, at den mindre virksomhed køber standarden, fordi deres kunde kræver, at de følger den. Men når man så står med håndbogen/vejledningen – som en standard jo i princippet er – er det ikke nødvendigvis lige til at finde ud af, hvordan den skal anvendes. Hvad er krav, og hvad er op til fortolkning? Og hvordan får vi i det hele taget standarden implementeret i virksomheden? Det er spørgsmål, som typisk melder sig, siger Susan Redder Bruun, seniorkonsulent i Dansk Standard.

Kom godt fra start

Hensigten med Standard PLUS er at besvare spørgsmålene i udgangspunktet, afgrænse opgaven, så den bliver mere overskuelig, og dermed give et positivt og velfunderet afsæt for det videre arbejde.

– Ideen med Standard PLUS er netop at hjælpe de mindre virksomheder godt i gang med at bruge standarder, så de får en forståelse for de pågældende krav og overblik over, hvad der konkret kræves af deres egen virksomhed for at leve op til dem, siger Susan Redder Bruun.

Lidt hjælp – eller lidt mere

Til forskel fra de store virksomheder har de mindre virksomheder ikke en kvalitets- eller udviklingschef, der har viden om og er dedikeret til arbejdet med standarder. Her er der i stedet tale om, at opgaven med at implementere en standard lægges oven i andre opgaver hos eksempelvis en it- eller personaleansvarlig, som altså i en vis udstrækning træder ud på ukendt grund.

– Med Standard PLUS kan man få et par timers rådgivning og forslag til en konkret plan for, hvilken eller hvilke standarder det er relevant for virksomheden at implementere, og hvordan man gør det mest hensigtsmæssigt. Man kan også få et par ekstra hænder til at hjælpe med at bygge dele af et ledelsessystem op, hvis det er dét, der er behov for. Pointen er, at Standard PLUS er fleksibel, og at det er muligt at vælge den lille pakke – light-rådgivning – der får sat arbejdet med standarden på skinner, eller en større pakke, der fører implementeringen af standarden noget af vejen eller helt til dørs. Man behøver altså ikke at spise elefanten i én mundfuld. Ved at opdele processerne kommer man nemmere og hurtigere i mål, slutter Susan Redder Bruun.

Hør, hvordan I kommer videre med den relevante standard.

Kontakt: Susan Redder Bruun på telefon 4057 2341 eller srb@ds.dk.

Hvad gør
standarder
egentlig?

#4

Vækst+kvalitet har mødt
4 danske SMV'er og spurgt
dem om, hvad standarder
gør for deres forretning.

Standard

Standarden for papirformater, DIN-formaterne, der i dag er kendt som ISO 216, og som benyttes i Europa, Japan og Kina.

Forretning

Montana Møbler er et dansk møbelfirma med ca. 175 ansatte i Hårby på Fyn. Montana er designet og grundlagt af Peter J. Lassen. Da produktionen startede, var produktionsarealet på 500 m², i dag breder virksomheden sig over 20.000 m². Montana forhandler i dag møbler til hele verden.

Montana:

»Med standarden skabte vi det optimale rum«

Joakim Lassen, søn af Peter J. Lassen, er i dag direktør for Design & Kommunikation og står for produktudvikling.

Resultat

»Med koblingen af Montanareolens mål til DIN-systemet skabte vi i 1982 et systemdesign, som er blevet en funktionel klassiker. Reolens mål blev baseret på standarden, så ruminddelingen blev optimal til opbevaring af papirformater og andre medier. De 42 grundmoduler er de samme i dag, som da ideen opstod. Det giver vores kunder stor fleksibilitet i forhold til at bygge om og tilføje moduler og komponenter efter behov.«

Det er rent CSR

Af Pia Byriel, Quality and Environmental Manager, Eltwin

Det er en lidt råkold oktobermorgen. En kundeaudit står for døren. Virksomhedspræsentationen starter, og vi fortæller stolt om vores ISO 9001- og ISO 14001-certificeringer. Begejstringen får dog ende, da vi bliver spurgt til Eltwins overensstemmelse med ISO 26000. Skal vi nu indrømme, at vi faktisk aldrig har hørt, at der findes sådan en standard eller...? Vi kryber til korset.

Da kunderne er kørt, startes google, og vi går direkte på siden, hvor Dansk Standard (DS) og Erhvervsstyrelsen søger frivillige deltagere til implementering af ISO 26000. Herefter går det stærkt. Vi kommer med i projektet.

CSR (Corporate Social Responsibility) står for virksomhedernes samfundsansvar. Hvad ville det betyde for Eltwin? Var det tilstrækkeligt, at vi støttede familier med kræftramte børn, hospitalskloven, Børns Vilkår og UNICEF? Efter første CSR-seminar hos DS fandt vi ud af, at CSR ikke er ensbetydende med, at det hele går op i lutter velgørenhed, men at Eltwin som virksomhed skal tage ansvar for samfundet.

Det viste sig, at vi faktisk var ret langt i processen og havde flere miljømål, bl.a. reduktion af CO₂-mængde. Ved målet på 80 % genanvendelse fik vi lejet pap- presse og således kun afhentet pap og papir 2 gange årligt mod 24 gange året før. Engagement og involvering blandt alle medarbejdere fik i løbet af 1½ år vendt

vækst+kvalitet beder på skift danske erhvervsledere om at kommentere, hvad vækst og kvalitet betyder for deres måde at drive forretning på.

skraldespanden på hovedet, så vi nu har et overskud på affaldskontoen frem for at have det som en betragtelig udgiftspost.

Eltwin vil skabe en virksomhedskultur, som også gælder medarbejderne i Polen. Her er det fx ikke lovpligtigt at lave arbejdsplads-vurdering, men da det er et krav i Danmark, gælder kravene for hele virksomheden. MUS-samtaler er således også blevet introduceret for de polske medarbejdere.

På det sidste seminar skulle CSR-arbejdet evalueres. Udviser vi nok samfundsmæssigt ansvar? Vi har nu fundet ud af, hvordan vores interessenter opfatter os. Målet er, at interessenterne ser os som dem, vi ønsker at være: En på alle måder samfundsmæssigt ansvarlig virksomhed, og at vi alle er lige vigtige og ansvarlige for at udvise samfundsmæssigt ansvar.

I dag er CSR blevet en del af vores dagligdag, og jeg hører ofte, at en sætning afsluttes med: 'Det er rent CSR', og et dejligt, stort smil.